

Vuonna 1921 lokakuun 27 päivänä kokoontuivat Eduskunnan Pankkivaltuusmiehet puheenjohtaja Lavonius, herrat Nevanlinna, Tanner ja Heino-
nen, Ramsay sekä varamies Hahl.

1 §.

Esiteltiin ehdotus laiksi Suomen Pankin Ohjesäännön 7 ja 48 §:n muuttamisesta toisin kuuluviksi sekä ehdotus asiasta Valtioneuvostolle lähetettäväksi kirjelmäksi.

Pankkivaltuusmiehet päättivät hyväksyä seuraavan lakiehdotuksen:

L A K I

Suomen Pankin Ohjesäännön 7 ja 48 §:n
muuttamisesta toisin kuuluviksi.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan Suomen Pankille 19 päivänä helmikuuta 1895 annetun Ohjesäännön 7 ja 48 § näin kuuluviksi:

7 §.

Pankin hallintoa hoitaa Suomen Pankin johtokunta.

Johtokuntana on puheenjohtaja sekä neljä muuta jäsentä. Jäsenistä tulee ainakin yhden olla lainoppinut.

Kun puheenjohtajan tai jäsenen virka joutuu a-voimeksi, tulee pankkivaltuusmiesten ryhtyä toimenpiteisiin viran täyttämiseksi ja esittää Valtioneuvostolle sopivana pitämänsä henkilö siihen nimitettäväksi.

Nimitys tapahtuu Hallitusmuodon 87 §:n mukaisesti.

48 §.

Kaikki asiat, jotka johtokunta on käsitellyt, ovat lainoppineen jäsenen tahi, jos hänellä on este, puheenjohtajan lyhyesti merkittävät pohjakirjaan, jonka kaikki johtokunnan jäsenet kokouksen loputtua allekirjoittavat. Kysymykset, joissa on annettava pöytäkirjanote tahi joissa äänestys on tapahtunut tahi jotka johtokunta pitää erittäin tärkeinä, ovat sitä paitsi täydellisesti pantavat eri pöytäkirjaan, jonka sihteeri kirjoittaa.

Työjaon johtokunnan jäsenten kesken määräävät pankkivaltuusmiehet johtokunnan esityksestä. ”

Samalla päättivät Pankkivaltuusmiehet hyväksyä ja

Valtioneuvostolle lähettää asiasta seuraavan kirjelmän (Kirjelmä 51).

2 §.

Esiteltiin Osuuskassojen Keskuslainarahasto-Osakeyhtiön kirjelmässään viime syyskuun 20 päivältä tekemä anomus saada Suomen Pankilta luottoa tavalista alhaisemmalla korolla ja Johtokunnan kirjelmässään kuluvan lokakuun 4 päivältä n° 33 asiasta antama lausunto sekä vielä erinäisiä selostuksia Osuuskassojen Keskuslainarahasto-Osakeyhtiön toiminnasta, joita sanottu Keskuslainarahasto oli puheenjohtajan pyynnöstä antanut (Liite 54).

Asiasta keskusteltaessa oli

Herra Ramsay sitä mieltä, että tällaiset poikkeukset yleisestä korkopolitiikasta jonkun määrätyn e-
linkeidon tai kansalaisryhmän hyväksi ovat aina arveluttavia, sillä ne voivat antaa aiheita joillekin toisille ryhmille vaatia hyväksensä samantapaisia poikkeuksia. Puhujan mielestä kuitenkin tässä tapauksessa voidaan puoltaa korkohelpotuksia nimenomaan sillä perusteella, että kysymyksessäolevat luotontarvitsi-

jat eivät voi käyttää hyväkseen Suomen Pankin luottoa mitenkään muuten kuin Keskuslainarahaston välityksellä, ja alemmallakin korolla Suomen Pankista annetut varat joutuvat niin ollen luotonsaajille suunnilleen tavallisella rahamarkkinoilla vallitsevalla korolla.

Herra Hahl puolsi luoton antamista tavallista alemmalla korolla senvuoksi, että luottoa käyttävät pien- ja keskikokoiset viljelijät eivät voi maksaa samaa korkoa kuin liikemaailma. Hallituksen esitys Eduskunnalle lainausrahaston perustamisesta maataloustuotannon edistämiseksi, johon puheenjohtaja oli tätä asiata esitellessään kiinnittänyt huomiota, ei puhujan mielestä häirinnyt tämän asian käsittelyä, sillä sitä kautta mahdollisesti saattava luotto ja Keskuslainarahaston myöntämä luotto vain täydentävät toisiaan.

Herra Tanner kannatti anomusta asiallisesti ja puolsi kirjelmän lähettämistä Johtokunnalle, jossa Pankkivaltuusmiehet suosittelevat maataloutta tuotannonhaarana, jota Pankin olisi luottopolitiikallansa palveltava, ja ilmaisevat mielipiteensä kor-

komääristä. Puhujan mielestä oli anomuksessa mainittu konttokuranttiluoton korko kuitenkin liian alhainen. Koska välikäsille menee $1 \frac{1}{2}$ prosenttia, katsoi puhuja kohtuulliseksi, että vekseleistä otettaisiin korkoa $7 \frac{1}{2}$ prosenttia, kuten anomuskin edellyttää ja konttokuranttiluotosta 7 prosenttia.

Herra Lavonius oli sitä mieltä, että vekseliluotto joutuisi pääasiassa kehittyneempien maatalouksien hyväksi, koskapa vekselit tulisivat kysymykseen ennenkaikkea juuri osuusmeijerien rahaliikkeessä. Korko tästä luotosta voisi olla senvuoksi korkeampi, puhujan mielestä 8 prosenttia. Mutta konttokuranttiluottoa sensijaan tul-taisiin käyttämään todennäköisesti uutisviljelyksen ja syntyvien pikkutilojen hyväksi ja senvuoksi olisi syytä antaa ne mahdollisimman alhaisella korolla. Puhujan mielestä se pitäisi antaa $6 \frac{1}{2}$ prosentilla. Ehdottaessaan nämä korkomäärät puhuja piti myöskin silmällä sitä, että ne olisivat sopusoinnussa säästöpankkien korkokantojen kanssa, niin ettei Suomen Pankin myöntämä luotto tekisi mahdolliseksi luotonsaajalle sijoittaa varoja korkeammalla korolla säästöpankkiin.

Herra Ramsay ehdotti koron määräämisessä sellais-

ta menettelyä, että korko on oleva joko joku prosenttimäärä yli yksityispankkien talletuskoron tai joku prosenttimäärä alle Suomen Pankin korkomäärien. Siten päästäisiin määräämstä korkomääriä joka kerta erikseen. Samalla puhuja vastusti sitä, että perusteluihin pantaisiin mitään erityistä suosittelua maatalouden puolesta, koska Suomen Pankki on tähänkin saakka tahtonut tukea myöskin maataloutta.

Herra Hahl huomautti, että meijereihinkin kuuluu pääasiassa pienviljelijöitä ja kannatti anomuksessa esitettyjä kiinteitä korkomääriä.

Herra Nevanlinnan mielestä oli luonnollista, että Suomen Pankki avaa luukkunsa Osuuskassojen Keskuslainarahastolle. Mutta sen sijaan on epätervettä se, että rahoja olisi annettava alemmalla korolla kuin millä pääomaa on yleensä markkinoilla saatavana. Koron korkeus on vain seuraus siitä, että pääomia on vähän, ja se johtaa siihen oikeaan tulokseen, että pääomia sijoitetaan sinne, missä ne enimän tuottavat. Puhujan mielestä olisi epätervettä se, että pääomia ryhdyttäisiin Suomen Pankin toimenpiteestä disponeeraamaan sinne, missä ne eivät tuo-

ta käypää korkoa.

Mutta koska nyt tässä tapauksessa korkokannan alentaminen johtuu siitä, että pääomaa sen tarvitsijoille välittävät elimet tarvitsevat kuluihinsa tuon alennuksen ja pääomaa ei siis joudu markkinoille tavallista alhaisemmalla korolla, niin katsoi puhuja voivansa suostua anomukseen. Korkeus oli puhujan mielestä, siihen katsoen mitä hän oli lausunut, määrättävä siten että Pankin alimmasta diskonttokorosta vähennetään kysymyksessä olevien välikäsien kustannukset ja tämä korko pannaan myönnettävän luoton korkoksi.

Kun Pankkivaltuusmiesten kesken oli niin ollen ilmaantunut eri mieliä, toimitettiin seuraavat äänestykset:

Siihen nähden, miten Osuuskassojen Keskuslainarahasto-Osakeyhtiölle myönnettävien luottojen korot olisi määrättävä, oli

Herra Hahl sitä mieltä, että Pankkivaltuusmiesten olisi määrättävä kiinteät korot, kuten anomuksessa ehdotetaan;

Herra Ramsay oli sitä mieltä, että korkomää-

rät olisi määrättävä Suomen Pankin alimman diskonttokoron mukaan;

Herrat Heinonen, Tanner, Nevanlinna ja Lavonius yhtyivät kukin vuoroonsa herra Ramsayn mielteeseen, joka siten oli tullut Pankkivaltuusmiesten päätökseksi.

Siihen nähden, mikä korko Osuuskassojen Keskuslainarahasto-Osakeyhtiölle myönnettävästä luotosta olisi otettava, oli

Herra Hahl sitä mieltä, että osuuskassojen vekseleitä rediskontattaessa olisi korkoa otettava $1\frac{1}{2}$ prosenttia ja konttokuranttiluotosta 3 prosenttia vähemmän kuin on Suomen Pankin alin diskonttokorko;

Herra Ramsay oli sitä mieltä, että osuuskassojen vekseleistä olisi otettava korkoa 1 prosenttia ja konttokuranttiluotosta $2\frac{1}{2}$ prosenttia vähemmän kuin on Suomen Pankin alin diskonttokorko;

Herrat Heinonen, Tanner, Nevanlinna ja Lavonius yhtyivät kukin vuoroonsa herra Ramsayn mielteeseen, joka siten oli tullut Pankkivaltuusmiesten päätökseksi.

Siihen nähden, oliko perustelussa huomautettava, että Suomen Pankki entistä enemmän pyrki tyydyttämään maanviljelyksen luotontarvetta ja että maataloustuotannon kohottaminen on nykyään kansantalouden kannalta erikoisen tärkeä tehtävä, oli

Herra Hahl sitä mieltä, että tällaiset huomautukset oli Johtokunnalle lähetettävässä kirjelmässä lausuttava;

Herra Ramsay oli sitä mieltä, ettei kumpaakaan näistä huomautuksista olisi kirjelmään pantava;

Herra Heinonen katsoi, että maanviljelyksen kohottamisen tärkeys oli koronalennuksen perusteena mainittava;

Herrat Tanner, Nevanlinna ja Lavonius yhtyivät kukin vuoroonsa herra Heinosen mielipiteeseen, joka siten oli tullut Pankkivaltuusmiesten päätökseksi.

(Kirjelmä 52).

3 §.

Esiteltiin Johtokunnan kirjelmä kuluvaan lokakuun 27 päivältä n° 38 (Liite 55).

Pankkivaltuusmiehet päättivät suostua siihen, et-

tä vientiteollisuusliikkeiden ja niiden yhtymäin a-
settamia, Lontoossa maksettavia puntavekseleitä saa-
daan, jos se on aivan välttämätöntä, lukea seteli-
katteeksi ja korkeintaan siitä määrästä, mitä Suo-
men Pankin hallussa tätä nykyä on, pitää salkus-
sa tämän vuoden loppuun, sikäli kuin nykyiset mää-
räykset setelinanto-oikeudesta ovat niin kauan voi-
massa (Kirjelmä 53).

4 §.

Esiteltiin Johtokunnan kirjelmä kuluvan loka-
kuun 25 päivältä n° 36 (Liite 56).

Pankkivaltuusmiehet päättivät Johtokunnan esi-
tyksen mukaisesti kirjelmällä Valtiovarainministeriöl-
le pyytää, että yhden markan nikkeli-rahoja valmis-
tettaisiin Suomen Pankin lukuun Smk. 10,000,000:-
(Kirjelmä 54).

5 §.

Käsiteltiin alustavasti Valtiopäiväjärjestystä
tarkastamaan asetetun komitean puolesta herra E. N.
Setälän allekirjoittamaa kirjelmää, jossa pyydettiin

Pankkivaltuusmiesten lausuntoa kirjelmää seuranneis-
ta ehdotuksista erinäisiksi muutoksiksi Valtiopäivä-
järjestyksen pankkivaliokuntaa ja pankkivaltuusmiehiä
koskeviin pykäliin. Keskustelun päätyttyä asia ly-
kättiin seuraavaan kokoukseen.

6 §.

Puheenjohtaja ilmoitti, että hän oli yhdes-
sä valtuusmies Ramsayn kanssa kuluvan lokakuun 14,
15 ja 18 päivänä tarkastanut ^(Vekselitiedustelun verrat) vekselisalkun ja et-
tä touko-syyskuuta koskeva kuukausi-inventtaus oli
toimitettu kuluvan lokakuun 22 päivänä.

Vakuudeksi:

L. N. Rauha